

Zestien partijen werken samen in veiligheidshuis Den Helder

'Ik wil weg uit deze narigheid'

tekst: Lonneke Gillissen / illustratie: Huib Jans

HET ALLEREERSTE VEILIGHEIDSHUIS WERD IN 1998 IN TILBURG GEOPEND. HET PROJECT VOOR DE LANDELIJKE DEKKING VAN VEILIGHEIDSHUIZEN WERD OP 14 DECEMBER AFGEROND MET DE OPRICHTING VAN HET 43STE HUIS. OOK DEN HELDER HEEFT EEN VEILIGHEIDSHUIS. 'WIJ KOMEN PAS IN BEELD ALS ER SPRAKE IS VAN EEN MULTIPROBLEEM.'

Het veiligheidshuis in Den Helder werd in 2006 opgericht. In het veiligheidshuis werken zestien partijen samen om de lokale problematiek aan te pakken, waaronder Bureau Jeugd-zorg, politie en verslavingszorg. Hierbij wordt een persoons-gerichte-, groepsgerichte- of gebiedsgerichte aanpak gehanteerd. Het veiligheidshuis voert de regie, zorgt ervoor dat alle partijen hun afspraken nakomen en dat ze op tijd terugrapporteren. Twee ketenmanagers zwaaien in Den Helder de scepter. Namens de gemeente is dat Arjan Dijkman en namens het Openbaar Ministerie Jan Reekers. De twee werken nauw samen. Dijkman is verantwoordelijk voor de zorgkant, Reekers ziet toe op het repressieve gedeelte.

Casusgericht

De Antilianen-problematiek is het centrale thema van het veiligheidshuis in Den Helder, maar het doet meer. Lokale risicojongeren worden wekelijks besproken, gevolgd en zo nodig begeleid. Een ander punt is de nazorg voor ex-gedetineerden. Ook is er een project voor zeer verslaafde veelplegers. Dijkman: 'Wij komen pas in beeld als er sprake is van een multiprobleem. En dat betekent niet altijd dat cliënten met politie of justitie in aanraking zijn gekomen; het kan ook te maken hebben met problemen met werk, inkomen of opvoeding. Er is bij de deelnemende partijen een duidelijke behoefte om hier een goede afstemming in te vinden. Het is onze taak hen onder één dak te bren-

gen en ze een plan van aanpak te laten maken. Vervolgens voeren wij hierop de regie en houden we in de gaten of de partijen hun verantwoordelijkheden nemen.'

Casus centraal

Het gaat bij de aanpak van het veiligheidshuis niet om een kant-en-klare module waar elke cliënt in past. Per cliënt verschilt het aantal partijen dat betrokken is, maar door de casus centraal te stellen, gebruiken de verschillende uitvoerders elkaars expertise om op een zo effectief mogelijke manier het probleem van de cliënt op te lossen. En doordat het veiligheidshuis de regie heeft, kan de casus ook centraal blijven staan. Dijkman: 'Natuurlijk heeft een partij wel eens de neiging om naar zijn eigen organisatie toe te denken. Wij staan daar echter boven.' Reekers vult aan: 'Door de persoonlijke problemen als uitgangspunt te nemen, wordt ook van degenen die niet bij een specifiek geval betrokken zijn verwacht hierover mee te denken. We bespreken eerst de oplossing van een probleem, daarna kijken we hoe we het gaan uitvoeren.' Als er geen regie zou zijn, zou er wel worden samengewerkt, maar toch op een andere manier, meent Dijkman. 'Het veiligheidshuis is een middel om het doel te bereiken.' Daarbij is het zaak om problemen die voorheen niet oplosbaar leken op de rails te krijgen. Reekers: 'Waar vijf jaar geleden nog op

'Veiligheidshuis is een middel om het doel te bereiken'

ALS DE WIL ER IS, KAN HET!

destructieve wijze tegen dergelijke casussen werd aangekeken, gebeurt dat nu op constructieve wijze.'

RiscAnt

Neem de Antilianen, het centrale vraagstuk van het veiligheidshuis. Den Helder ondervond veel overlast van deze groep. Reekers: 'Deze groep kent een specifieke problematiek: armoede, een gebrekkige opleiding, culturele en psychische problemen. Om de criminaliteit bij de veelplegende Antilianen aan te pakken, is een plan van aanpak nodig dat hierop is afgestemd.' Dat heeft Den Helder opgesteld onder de naam RiscAnt - Risico Antilianen. Hierin worden de risicogebieden geïnventariseerd. Door hierin te investeren, wordt geprobeerd te voorkomen dat een cliënt nieuwe strafbare feiten pleegt. 'Een RiscAnt'er krijgt bij het intakegesprek de voorwaarden voorgelegd waaronder hij mag meedoen. Een cliënt beslist vervolgens zelf of hij meewerkt. Doet hij dat niet, dan wordt hij extra en hinderlijk gevolgd. We geleiden de cliënt voor het minste of geringste voor', vertelt Reekers. 'Maar voor degene die zegt: "Ik wil weg uit deze narigheid", doen we alles. Hij krijgt een reclasseringstraject, begeleiding, schuldsanering, we proberen ervoor te zorgen dat hij zijn huis en werk kan behouden, we organiseren indien nodig alle andere zorg. Als zo iemand dan toch naast de pot piest, kijken we of we de schade beperkt kunnen houden.' Dat is natuurlijk wel afhankelijk van de ernst van de overtreding. Een boete mag in het weekend op het

bureau worden uitgezeten, zodat de cliënt door de week kan blijven werken. De aanpak werpt zijn vruchten af. '95 procent van degenen die worden benaderd, werkt mee en wil uit de problemen komen. In vergelijking met tien jaar geleden neemt de overlast dus af. Bovendien is bij de RiscAnt'ers de recidive met 60 procent afgenomen.'

Enthousiaste ketenbeheerders

Een mooi praktijkvoorbeeld van wat het veiligheidshuis kan bewerkstelligen, is het project bij de Marine, dat in samenwerking met alle zestien partners is opgezet. Dijkman: 'Tien Antilianen die in aanraking zijn gekomen met politie en justitie volgen er een opleiding van twee jaar, waarna ze stage mogen lopen bij de Marine. Ze hebben zelfs kans om een vaste aanstelling te krijgen. Dat is uniek.' Het veiligheidshuis heeft extra begeleiding op het project gezet om het in goede banen te leiden. Maar ook de gemeente is erbij betrokken en UWV. Drie maanden geleden is het project gestart; er zijn nog geen uitvallers. Waar politie en justitie voorheen heel slecht toegang hadden tot deze bevolkingsgroep, zijn dankzij de regie van het veiligheidshuis de contacten veel beter geworden. Reekers: 'Vóór alles staat dat de wil er moet zijn om het samen te doen. Dat is de basis om de verschillende partners goed te laten samenwerken.' Voorwaarde is dat ze ook daadwerkelijk aanwezig zijn op het wekelijkse overleg. 'De keten is zo zwak als de zwakste schakel. Als een schakel niet van de partij is, ligt de keten stil', zegt Dijkman, om te besluiten: 'De aanwezigheid van twee enthousiaste ketenbeheerders is natuurlijk eveneens van onschatbaar belang.'

'De keten is zo zwak als de zwakste schakel'

Gecomplieerde inrichting HR-beleid

De inrichting van het HR-beleid van het veiligheidshuis Den Helder is gecomplieerd. Het veiligheidshuis op zichzelf heeft geen personeel en dus ook geen HR-medewerkers. De ketenbeheerders en secretariaatmedewerkers die er desondanks werken, worden betaald vanuit de financiering van het veiligheidshuis. De andere personen die werkzaam zijn in het veiligheidshuis zijn in dienst van hun eigen organisatie, bijvoorbeeld jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming of de politie. Alle partijen hebben een convenant ondertekend dat de basis vormt voor de samenwerking. Hierin staan de aanwezigheid en inzet van de partners beschreven.